

**ความผูกพันต่อองค์กรของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ที่มีต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
The Commitment of Undergraduate Students of Faculty of
Environment and Resource Studies, Mahidol University**

สุกัญญา ส่งสวัสดิ์¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความผูกพันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรศาสตร์ ด้านความผูกพันต่ออาจารย์ ด้านความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่ ด้านความผูกพันต่อรุ่นพี่ ด้านความผูกพันต่อรุ่นน้อง และด้านความผูกพันต่อเพื่อน และเพื่อเปรียบเทียบความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมที่ต่างกันว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2556 ทุกชั้นปี โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับค่าความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 155 คน กำหนดให้มีการกระจายกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปี โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากแต่ละชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

¹นักวิชาการศึกษา คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จังหวัดนครปฐม e-mail address: sukanya.son@mahidol.ac.th

จากการวิจัยพบว่า ระดับความผูกพันด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่รองลงมาคือ ความผูกพันต่อคณะ ความผูกพันต่ออาจารย์ ต่อรุ่นน้อง ต่อรุ่นพี่ และต่อเพื่อนตามลำดับการวิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยจำแนกตามที่นักศึกษามีการร่วมกิจกรรมที่ต่างกัน พบว่าความผูกพันต่อคณะ และความผูกพันต่อรุ่นพี่ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอีก 4 ด้าน อันได้แก่ ความผูกพันต่ออาจารย์ ความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่ ความผูกพันต่อรุ่นน้อง ความผูกพันต่อเพื่อนนั้นมีความผูกพันไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความผูกพัน นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

This research has aimed to study the commitment of undergraduate Students of Faculty of Environment and Resource Studies, Mahidol University towards the six aspects including the commitment to the faculty itself, to lecturers, to faculty staff, to senior students, to junior students, and the commitment to their friends. Importantly, it is also to study the differences of the commitment level classified by the frequencies of faculty activity participation. The sample group included 155 bachelor degree students of Faculty of Environment and Resource Studies Mahidol University who were studying in the academic year 2013. Questionnaire were used for data collection and the data was analyzed using statistics such as percentage, arithmetic mean, standard deviation and T-Test.

According to the research result, it was found that the students had highly commitment in all six aspects. The highest was commitment to faculty staff and followed by commitment to the faculty, commitment to their lecturers, commitment to their juniors, commitment to their seniors and commitment to their friends. It was revealed that the differences of the commitment level of the students were significantly relying on the frequencies of faculty's activity participation and was found at the level of significance 0.05 for only 2 aspects; the commitment to the faculty and the commitment to their seniors. However, there were no difference in term of four commitments include commitment to their teachers, commitment to staff, commitment to their seniors and commitment to their friends.

Keywords: commitment, undergraduate students, Mahidol University

บทนำ

มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีคุณค่าและมีบทบาทสำคัญในการที่จะพัฒนาบัณฑิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ ทั้งทางด้านสติปัญญา ความมีคุณธรรม และดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อออกไปประกอบอาชีพอย่างมั่นคงในอนาคต และมีบทบาทหน้าที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ เป็นแหล่งเรียนรู้ บ่มเพาะให้ก่อเกิดปัญญา ความคิด แบบมีหลักการและเหตุผล รู้หลักคิด เสริมสร้างนิสัย การทำกิจกรรมร่วมกันของนักศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่มหาวิทยาลัยผลักดันให้ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการหล่อเลี้ยงเกื้อกูล เพื่อการพัฒนาศักยภาพ

คุณภาพของนักศึกษาทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้รู้คุณค่า เห็นประโยชน์เป็นคนดี มีปัญญานำพาสุข มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อนักศึกษาที่จบการศึกษาจากสถาบันเป็นผู้ที่พึงปรารถนาของสังคม สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและนำเอาวิชาความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้กับการทำงานได้อย่างเหมาะสม (ศศิธร โรจน์สงคราม, 2553) ความผูกพันต่อสถาบันจึงเป็นสิ่งสำคัญ มีส่วนในการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของนักศึกษา ให้สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พร้อมกับนำวิชาความรู้ที่ได้ศึกษามาปรับใช้กับการทำงานได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งมหาวิทยาลัยได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ของนักศึกษาแต่ละคณะ รวมถึงได้จัดกิจกรรมระหว่างศิษย์ปัจจุบันกับศิษย์เก่า เช่น กิจกรรม Mahidol Day of Service เนื่องในวันมหิดลเพื่อตักตวงพลังชาวมหิดลทุกคนนำความรู้ความสามารถของตนไปก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ตามปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “True success is not in the learning, but in its application to the benefit of mankind : ความสำเร็จที่แท้จริงอยู่ที่การนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ”

ความผูกพัน ความสำคัญต่อองค์กร เป็นความรู้สึกที่แสดงออกเป็นหนึ่งในเดียวกับองค์กร รัก เคารพ ศรัทธา เชื่อมั่น เต็มใจพร้อมที่จะอุทิศกำลังกายกำลังใจปฏิบัติงานหรือหน้าที่ของตนจนสุดความสามารถเพื่อองค์กรคอยช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เป็นความสัมพันธ์แบบไม่มีเงื่อนไข ไม่มีข้อแม้ความผูกพันต่อองค์กรจึงถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยให้ปฏิบัติงานและร่วมงานอยู่ในองค์กรไปนานอย่างยาวนาน ในการสร้างความผูกพันต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรไม่ได้สร้างให้เกิดขึ้นภายในวันเดียวทุกสิ่งทุกอย่างต้องค่อย ๆ หล่อหลอมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน “จากบ้านสิ่งแวดล้อมหลังนี้ที่อบอุ่น” ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 ของมหาวิทยาลัยมหิดล คือ Excellence in outcome-based education for globally-competent

graduates และยุทธศาสตร์ที่ 2 ของคณะสิ่งแวดล้อมฯ คือสร้างความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยการนำพานักศึกษาร่วมกันทำกิจกรรมที่สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ศักยภาพและทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะป็นแรงขับเคลื่อนนำไปสู่วิสัยทัศน์ของคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ที่ต้องการจะป็น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความผูกพันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีที่มีต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เพื่อเปรียบเทียบความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมที่ต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งระเบียบวิธีวิจัยถูกพัฒนาจากกรอบความคิดการวิจัยของออร์ซอร์ อินทองปาน และคณะ (2551) ดลฤดี เพชรกว้าง และนันทิกา อนันต์ชัยพัทธนา (2552) และอภิวดี วีระสมวงศ์ (2553) โดยเป็นวิธีการสำรวจความผูกพันของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมทุกชั้นปีที่มีต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งนี้ผลการวิจัยความผูกพันที่ได้สามารถนำมาใช้พัฒนาการวางแผน พัฒนาการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างความผูกพันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้มีสัมพันธภาพมากยิ่งขึ้น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตั้งแต่ปี 1-4 ของ

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2556 จำนวนทั้งหมด 260 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ของจำนวนประชากรทั้งหมด ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 155 คน จากนั้นคำนวณให้มีการกระจายกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปี โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากแต่ละชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังนี้

- นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปี 1 จำนวน 45 คน
- นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปี 2 จำนวน 37 คน
- นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปี 3 จำนวน 35 คน
- นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปี 4 จำนวน 38 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม โดยดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 สอบถามระดับความผูกพันต่อองค์กรของนักศึกษาที่มีต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ ซึ่งปัจจัยในการศึกษาแบ่งออกเป็นแต่ละด้าน ดังนี้

- ด้านความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
- ความผูกพันต่ออาจารย์
- ความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่ (บุคลากรหน่วยกิจการนักศึกษาในคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์)
- ความผูกพันต่อรุ่นพี่
- ความผูกพันต่อรุ่นน้อง
- ความผูกพันต่อเพื่อน

3. การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 155 คน และได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดำเนินการจัดระเบียบข้อมูล ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ โดยข้อมูลพื้นฐานทั่วไปวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติค่าที (t-test) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การวิเคราะห์ระดับความผูกพันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้ง 6 ด้าน ซึ่งเกณฑ์ประเมินค่าวัดระดับ มีอยู่ 5 ระดับ โดยส่งเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของประเด็นปัญหา ดำเนินการปรับแก้แบบสอบถามและนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยมีการแปลความหมายค่าระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความผูกพันอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความผูกพันอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความผูกพันอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.5	หมายถึง	มีความผูกพันอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความผูกพันอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลของการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 155 คน ร้อยละ 81.9 เป็นนักศึกษาเพศหญิงจำนวน 127 คน ซึ่งมีจำนวนมากกว่านักศึกษาเพศชายจำนวน 28 คน ซึ่งมีเพียงร้อยละ 18.1 ซึ่งประกอบด้วยชั้นปี 1 เป็นหญิง 39 คน ชาย 6 คน ชั้นปี 2 เป็นหญิง 29 คน เป็นชาย 8 คน ชั้นปี 3 เป็นหญิง 28 คน เป็นชาย 7 คน และชั้นปี 4 เป็นหญิง 31 คน เป็นชาย 7 คน และมีสัดส่วนของนักศึกษา

ชั้นปี 1 สูงสุดร้อยละ 29 รองลงมาคือชั้นปี 4 ร้อยละ 24.5 ชั้นปี 2 ร้อยละ 23.9 และสัดส่วนนักศึกษาชั้นน้อยที่สุดคือ ชั้นปี 3 ร้อยละ 22.6 ระหว่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมหิดลพบว่า นักศึกษาร้อยละ 44.5 พักอยู่หอพักเอกชนมีจำนวนที่มากที่สุด รองลงมาร้อยละ 40.6 พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหิดล ร้อยละ 12.9 พักอยู่บ้าน และร้อยละ 1.9 พักที่คอนโดมิเนียมมหาวิทยาลัยมหิดล

2. ระดับความผูกพันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2.1 ความผูกพัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้ ด้านความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด = 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50 รองลงมาคือ ด้านความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย = 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50 ด้านความผูกพันต่ออาจารย์ มีค่าเฉลี่ย = 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50 ด้านความผูกพันต่อรุ่นน้อง มีค่าเฉลี่ย = 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.54 ด้านความผูกพันต่อรุ่นพี่ มีค่าเฉลี่ย = 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.67 และด้านความผูกพันต่อเพื่อน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด = 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.51 (ตามตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 คะแนนและระดับความผูกพันของแต่ละด้าน

ความผูกพันแต่ละด้าน	เรียงจากมากไปหาน้อย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
- ต่อเจ้าหน้าที่	4.45	0.50	มาก
- ต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	4.33	0.50	มาก
- ต่ออาจารย์	4.19	0.50	มาก
- ต่อรุ่นน้อง	4.16	0.54	มาก
- ต่อรุ่นพี่	4.08	0.67	มาก
- ต่อเพื่อน	4.00	0.51	มาก

2.2 ความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจะรักษาชื่อเสียงให้กับคณะมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด = 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.54 รองลงมา คือ รู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นนักศึกษาของคณะ มีค่าเฉลี่ย = 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.65 ส่วนมีความรู้สึกยินดีและเต็มใจเสียสละเวลาให้ความช่วยเหลือคณะในทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด = 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.68 (ตามตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 คะแนนและระดับความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์

เรียงจากมากไปหาน้อย			
ตัวชี้วัด	$\bar{x}$	S.D.	การแปลความ
- จะรักษาชื่อเสียงให้กับคณะ	4.63	0.54	มากที่สุด
- รู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นนักศึกษาของคณะ	4.46	0.65	มาก
- จะกล่าวให้ผู้อื่นทราบถึงศักยภาพและ/หรือ จุดเด่นของคณะเมื่อมีโอกาส	4.30	0.72	มาก
- เมื่อจบการศึกษาจากคณะแล้วมีความคิด ว่าจะกลับมาเยี่ยมคณะอีก	4.26	0.76	มาก
- มีความรู้สึกอบอุ่นเมื่อมาเรียนที่คณะ	4.22	0.76	มาก
- มีความรู้สึกยินดีและเต็มใจเสียสละเวลา ให้ความช่วยเหลือคณะในทุกด้าน	4.09	0.68	มาก
ผลรวมความผูกพันต่อคณะ	4.33	0.50	มาก

2.3 ความผูกพันต่ออาจารย์ โดยรวมมีความผูกพันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความรู้สึกรัก เคารพอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด = 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.52 รองลงมา คือ มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ มีค่าเฉลี่ย = 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.64 ส่วนเมื่อมีปัญหาจะปรึกษา นึกถึงอาจารย์เป็น

คนแรกเป็นอันดับต้น ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง = 3.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.91 (ตามตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 คะแนนและระดับความผูกพันต่ออาจารย์

ตัวชี้วัด	เรียงจากมากไปหาน้อย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
- มีความรู้สึกรัก เคารพอาจารย์	4.61	0.52	มากที่สุด
- มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นลูกศิษย์ของอาจารย์	4.45	0.64	มาก
- มีความยินดีเสียสละเวลาส่วนตัว เมื่อ อาจารย์ให้วุ่นให้ช่วยทำงาน	4.25	0.69	มาก
- เมื่อมีปัญหาจะปรึกษา/นึกถึงอาจารย์ เป็นคนแรกเป็นอันดับต้น ๆ	3.48	0.91	ปานกลาง
ผลรวมความผูกพันต่ออาจารย์	4.19	0.50	มาก

2.4 ความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่ โดยรวมมีความผูกพันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักศึกษาที่มีความรู้สึกอบอุ่น ที่มีเจ้าหน้าที่ของคณะคอยดูแลเอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด = 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.55 มีความรู้สึกเต็มใจเมื่อเจ้าหน้าที่ขอความช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด = 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.56 (ตามตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 คะแนนและระดับความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่

ตัวชี้วัด	เรียงจากมากไปหาน้อย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
- มีความรู้สึกอบอุ่น ที่มีเจ้าหน้าที่ของคณะ คอยดูแลเอาใจใส่	4.48	0.55	มาก
- มีความประทับใจในความช่วยเหลือและ ความมีน้ำใจจากเจ้าหน้าที่ของคณะ	4.47	0.62	มาก
- มีความรู้สึกเต็มใจเมื่อเจ้าหน้าที่ขอความช่วยเหลือ	4.41	0.56	มาก
ผลรวมความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่	4.45	0.50	มาก

2.5 ความผูกพันต่อรุ่นพี่ โดยรวมมีความผูกพันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีความรู้สึกเต็มใจให้ความช่วยเหลือแก่รุ่นพี่เมื่อรุ่นพี่มีปัญหา/ขอความช่วยเหลือ และมีความรู้สึกดีใจและอบอุ่นที่มีรุ่นพี่คอยดูแลเอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด = 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.72 และ 0.74 ตามลำดับ ส่วนมีความรู้สึกกล้าที่จะขอความช่วยเหลือจากรุ่นพี่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด = 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.85 (ตามตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 คะแนนและระดับความผูกพันต่อรุ่นพี่

ตัวชี้วัด	เรียงจากมากไปหาน้อย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
- มีความรู้สึกเต็มใจให้ความช่วยเหลือแก่รุ่นพี่เมื่อรุ่นพี่มีปัญหา/ขอความช่วยเหลือ	4.21	0.72	มาก
- มีความรู้สึกดีใจและอบอุ่น ที่มีรุ่นพี่คอยดูแลเอาใจใส่	4.21	0.74	มาก
- มีความรู้สึกเต็มใจเข้าร่วมทำกิจกรรมกับรุ่นพี่	4.06	0.80	มาก
- มีความรู้สึกมีความสุขที่ได้เข้าร่วมทำกิจกรรมกับรุ่นพี่	3.98	0.80	มาก
- มีความรู้สึกกล้าที่จะขอความช่วยเหลือจากรุ่นพี่	3.92	0.85	มาก
ผลรวมความผูกพันต่อรุ่นพี่	4.08	0.67	มาก

2.6 ความผูกพันต่อรุ่นน้อง โดยรวมมีความผูกพันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีความรู้สึกเต็มใจให้ความช่วยเหลือเมื่อรุ่นน้องมีปัญหา/ขอความช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด = 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.64 ส่วนมีความรู้สึกกล้าที่จะขอความช่วยเหลือจากรุ่นน้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด = 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.81 (ตามตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 คะแนนและระดับความผูกพันต่อรุ่นน้อง

ตัวชี้วัด	เรียงจากมากไปหาน้อย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
- รู้สึกเต็มใจให้ความช่วยเหลือเมื่อรุ่นน้องมีปัญหาขอ/ความช่วยเหลือ	4.37	0.64	มาก
- มีความรู้สึกที่เสียสละเพื่อรุ่นน้องได้	4.25	0.65	มาก
- มีความรู้สึกเต็มใจที่ได้เข้าร่วมทำกิจกรรมกับรุ่นน้อง	4.23	0.66	มาก
- มีความรู้สึกมีความสุขที่ได้เข้าร่วมทำกิจกรรมกับรุ่นน้อง	4.15	0.67	มาก
- มีความรู้สึกดีใจและอบอุ่นที่มีรุ่นน้องคอยดูแลเอาใจใส่	4.14	0.68	มาก
- มีความรู้สึกกลัวที่จะขอความช่วยเหลือจากรุ่นน้อง	3.84	0.81	มาก
ผลรวมความผูกพันต่อรุ่นน้อง	4.16	0.54	มาก

2.7 ความผูกพันต่อเพื่อน โดยรวมมีความผูกพันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความรู้สึกที่ดีได้อยู่ร่วมกับเพื่อน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด = 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.71 รองลงมา คือ มีเพื่อนสนิทที่ไว้ใจ และให้คำปรึกษาได้ มีค่าเฉลี่ย = 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.67 ส่วนที่มีความผูกพัน ส่วนมีความรู้สึกโดดเดี่ยว เหนง/ว่าเหว เมื่อแยกกลุ่มจากเพื่อน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง = 2.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.08 (ตามตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 คะแนนและระดับความผูกพันต่อเพื่อน

เรียงจากมากไปหาน้อย			
ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
- มีความรู้สึกดีที่ได้อยู่ร่วมกับเพื่อน	4.41	0.71	มาก
- มีเพื่อนสนิทที่ไว้วางใจ และให้คำปรึกษาได้	4.40	0.67	มาก
- มีความสุขที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน	4.30	0.70	มาก
- กิจกรรมรับน้องของคณะ เช่น วันแตกหน่อ	4.25	0.81	มาก
สอนน้องร้องเพลง ช่วยสร้างความผูกพันกับเพื่อน			
- มีความรู้สึกว่าเสียสละ เพื่อเพื่อนได้	4.16	0.65	มาก
- มีความรู้สึกกล้าที่จะขอความช่วยเหลือ	4.12	0.76	มาก
จากเพื่อน			
- เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาเพื่อนเป็นคนแรก/	4.11	0.87	มาก
เป็นอันดับต้น ๆ			
- เพื่อนในคณะคือคนที่ทำให้รู้สึกสุขด้วย	3.95	0.82	มาก
แล้วสบายใจ			
- มีความรู้สึกว่าเพื่อนเอาเปรียบ และไม่จริงใจ	3.68	1.09	มาก
- เมื่ออยู่ในคณะรู้สึกเหมือนอยู่คนเดียว	3.68	1.20	มาก
ขาดที่ปรึกษาแม้จะมีเพื่อนมากมาย			
- มีความรู้สึกโดดเดี่ยว เหงา/ว้าเหว่ เมื่อ	2.99	1.08	ปานกลาง
แยกกลุ่มจากเพื่อน			
ผลรวมความผูกพันต่อเพื่อน	4.00	0.51	มาก

3. การเปรียบเทียบความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรม

ที่แตกต่างกัน พบว่ามีความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรศาสตร์ และความผูกพันต่อรุ่นพี่ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่า $t = 2.519$ Sig = 0.013 และค่า $t = -2.917$ Sig = 0.004 ตามลำดับ ส่วนความผูกพันต่ออาจารย์ ต่อเจ้าหน้าที่ ต่อรุ่นน้อง และต่อเพื่อน ไม่แตกต่าง (ตามตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบคะแนนความผูกพันด้านต่าง ๆ ของนักศึกษารวมทุกชั้นปี กับการเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน

เรียงจากมากไปหาน้อย								
ความผูกพันในแต่ละด้าน	การเข้าร่วมกิจกรรม						ค่า P value	
	เป็นประจำ			เป็นบางครั้ง			ค่า t	Sig
	χ	S.D.	การแปลความ	χ	S.D.	การแปลความ		
ผูกพันต่อเจ้าหน้าที่	4.49	0.50	มาก	4.41	0.51	มาก	-0.976	0.331
ผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมฯ	4.43	0.45	มาก	4.23	0.52	มาก	-2.519	0.013*
ผูกพันต่อรุ่นพี่	4.23	0.53	มาก	3.93	0.75	มาก	-2.917	0.004*
ผูกพันต่ออาจารย์	4.18	0.54	มาก	4.21	0.47	มาก	0.406	0.685
ผูกพันต่อรุ่นน้อง	4.18	0.52	มาก	4.15	0.56	มาก	-0.395	0.693
ผูกพันต่อเพื่อน	4.07	0.49	มาก	3.94	0.53	มาก	-1.684	0.094

*Significant at 95/CI ($P < 0.05$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยความผูกพันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2556 มีดังนี้

1. ระดับความผูกพันทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ ด้านความผูกพันต่ออาจารย์ ด้านความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่ ด้านความผูกพันต่อรุ่นพี่ ด้านความผูกพันต่อรุ่นน้อง และด้าน

ความผูกพันต่อเพื่อน พบว่า มีความผูกพันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย สรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่ พบว่า ความผูกพันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับค่าเฉลี่ยความผูกพันสูงสุด ทั้งนี้ เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานจะเป็นผู้ที่คอยเอื้ออำนวยความสะดวกให้การสนับสนุนติดต่อประสานงานในเรื่องต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจกับนักศึกษาโดยตลอด เจ้าหน้าที่จึงเป็นส่วนสำคัญที่สร้างความผูกพันระหว่างนักศึกษาและคณะได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของดลฤดี เพชรขว้าง และนันทิกา อนันต์ชัยพัทธนา, (2552) ที่ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีหะเยา พบว่า โดยรวมนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีความผูกพันต่อบุคลากรอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

1.2 ด้านความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ พบว่า ความผูกพันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากคณะเป็นสถานที่ที่บ่มเพาะวิชาความรู้ สร้างแรงบันดาลใจ จุดประกายความเป็นนักสิ่งแวดล้อม มีการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้มีการฝึกฝน เรียนรู้ ผ่านประสบการณ์ตรง สัมผัสกับสถานที่จริงด้วยการออกฝึกภาคสนาม นอกเหนือจากการเรียนในตำราและในห้องเรียน ทำให้นักศึกษามีทักษะในการลงพื้นที่สำรวจชุมชนทำงานในพื้นที่ที่แตกต่างได้เป็นอย่างดีหลากหลาย มีความอดทนสูง ซึ่งหลาย ๆ บริษัทผู้ประกอบการต่างชื่นชมนักศึกษาของคณะสิ่งแวดล้อมฯ ซึ่งเป็นจุดเด่นทำให้นักศึกษามีความรู้สึกอบอุ่น รู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นนักศึกษาคณะนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมทั้งจะรักษาชื่อเสียงของคณะและจะพูดถึงศักยภาพของคณะให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ถึงจุดเด่นของคณะซึ่งจะนำไปสู่การเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของคณะ ของมหาวิทยาลัย และเต็มใจเสียสละ ยินดี

ช่วยเหลือเมื่อคณะขอความร่วมมือ รวมถึงเมื่อจบจากคณะไปแล้วจะกลับมาเยี่ยมคณะเมื่อมีโอกาส จากผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของชฎาภา ประเสริฐทรง และชนิกา เจริญจิตต์กุล, (2545) ที่ทำการศึกษาเรื่องความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาทุกกลุ่มมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่เกิดจากเหตุผลส่วนตัวอยู่ในระดับสูง โดยเหตุผลส่วนตัวของนักศึกษาส่วนใหญ่จะชื่นชมในชื่อเสียง ความงดงามของสถาบันและชื่นชมบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ทำให้ตัดสินใจเลือกเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ถึงแม้จะมีนักศึกษาบางส่วนที่ระบุถึงปัญหาการเดินทางจากบ้านมายังสถาบัน และมีความแตกต่างกับงานวิจัยของดลฤดี เพชรขว้าง และนันทิกา อนันต์ชัยพัทธนา, (2552) ที่ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพะยา พบว่า โดยรวมนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีความผูกพันต่อสถาบันอยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านความผูกพันต่ออาจารย์ พบว่า ความผูกพันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความรู้สึก รัก เคารพอาจารย์ มีความภาคภูมิใจที่เป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ มีความยินดีเสียสละเวลาส่วนตัวเมื่ออาจารย์ให้ว่านให้ช่วยงาน ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของดลฤดี เพชรขว้าง และนันทิกา อนันต์ชัยพัทธนา, (2552) ที่ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพะยา พบว่า โดยรวมนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีความผูกพันต่ออาจารย์และบุคลากรอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

1.4 ด้านความผูกพันต่อรุ่นน้อง พบว่า ความผูกพันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการที่ได้เข้ามาเป็นนักศึกษาของคณะ รุ่นน้องจะเรียนรู้ชีวิตที่แตกต่างไปจากตอนเรียนมัธยมหลาย ๆ ด้านรุ่นพี่จึงต้องให้การดูแล

รุ่นน้อง คอยให้คำแนะนำ ด้านการเรียน กฎ ระเบียบการปฏิบัติต่าง ๆ และ แนะนำสถานที่ภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการส่งต่อกิจกรรมต่าง ๆ จึงเป็น ปัจจัยที่สร้างความผูกพันให้กับรุ่นน้องที่แต่ละชั้นปี ได้เรียนรู้ รับผิดชอบและ เติบโตไปพร้อมกัน ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ นี้รุ่นพี่ก็จะคอยเป็นที่เล็งแนะนำ จึงทำให้นักศึกษาเกิดความผูกพันกับรุ่นน้อง ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้อง ไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของดลฤดี เพชรขว้าง และนันทิกา อนันต์ชัย พัทธนา, (2552) ที่ทำการศึกษารื่องปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของนักศึกษา พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพะยา พบว่า โดยรวมนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มีความผูกพันต่อรุ่นน้องอยู่ในระดับมากที่สุด

1.5 ด้านความผูกพันต่อรุ่นพี่ พบว่า ความผูกพันโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาได้รับการดูแลเอาใจใส่ ความห่วงใยจากรุ่นพี่ ทั้งพี่สายรหัส สายโควที่คอยสอบถามสารทุกข์สุกดิบ ถามถึงความเป็นอยู่ การเรียน รวมถึงการส่งต่อสิ่งขีด/ลัทธิสจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้ก่อเกิดเป็นสาย สัมพันธ์ในช่วงระยะเวลาที่อยู่ในคณะ 4 ปี บ่มเพาะให้เกิดเป็นความผูกพันต่อกัน และในบางช่วงเวลารุ่นพี่ได้มีโอกาสมาแบ่งปันประสบการณ์ให้รุ่นน้องฟัง ทำให้ได้เห็นแบบอย่าง เปิดโอกาสให้รุ่นน้องไปฝึกงานในสถานประกอบการของ ตนเอง ได้เรียนรู้การทำงานในองค์กรที่พี่ศิษย์เก่าปฏิบัติงานอยู่ หรือร่วมทำงาน วิจัยหาแหล่งทุนสนับสนุนเป็นทุนการศึกษาให้กับน้อง ๆ สิ่งเหล่านี้จึงส่งผลให้ นักศึกษามีความผูกพันต่อรุ่นพี่ ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความแตกต่างกับงานวิจัยของ ดลฤดี เพชรขว้าง และนันทิกา อนันต์ชัย พัทธนา, (2552) ที่ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนีนี พะยา พบว่า นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มีความผูกพันต่อ รุ่นพี่ร่วมสถาบันอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.6 ด้านความผูกพันต่อเพื่อน พบว่า ความผูกพันโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเพื่อนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเรียนด้วยกัน ทำโครงการ/

งานวิจัยด้วยกัน ทานข้าวด้วยกันหรือบางครั้งไปเที่ยวด้วยกัน อย่างประเด็นในหัวข้อ “มีความรู้สึกโดดเดี่ยว เหนงา/ว่าเหวเมื่อแยกกลุ่มจากเพื่อน” อยู่ในระดับความผูกพันปานกลาง นั้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาไม่รู้สึกโดดเดี่ยว ไม่เหงา/ว่าเหวเมื่อแยกกลุ่มจากเพื่อน ทั้งนี้หลาย ๆ คนต้องปรับตัวกับการเรียนกับเพื่อนใหม่ และกิจกรรมที่หลากหลาย ต้องจัดสรรเวลาให้เหมาะสม ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของดลฤดี เพชรขว้าง และ นันทิกา อนันต์ชัยพัทธนา, (2552) ที่ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพะยาพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีความผูกพันต่อเพื่อนอยู่ในระดับมาก ในส่วนงานวิจัยของอภิวดี วีระสมวงศ์, (2553) ที่ทำการศึกษาเรื่องความผูกพันของนักศึกษาระดับปริญญาโท ที่มีต่อสาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยศิลปากร ยังพบว่าเพื่อนที่ดีต้องมีลักษณะ คือ มีความจริงใจต่อกัน ช่วยเหลือและแบ่งปันกัน โดยการคบเพื่อนทำให้นักศึกษามีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านทัศนคติของเพื่อนต่างวัย การมีเพื่อนที่ดีทำให้นักศึกษามีการติดต่อพบปะกันอยู่เสมอ จึงทำให้นักศึกษารู้สึกผูกพันและพึงพอใจมิตรภาพของเพื่อนมากและทำให้เกิดความผูกพันและสัมพันธ์ภาพที่ยาวนาน

2. การเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน มีความผูกพันต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ และมีความผูกพันต่อรุ่นพี่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นประจำจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่เข้าร่วมเป็นบางครั้ง ส่วนความผูกพันต่ออาจารย์ ต่อเจ้าหน้าที่ ต่อรุ่นน้อง และต่อเพื่อน ไม่มีความแตกต่าง ทั้งนี้เนื่องจากคณะให้ความสำคัญดูแล เอาใจใส่ จัดกิจกรรมที่หลากหลายสร้างความสัมพันธ์อันดีจนเกิดเป็นความผูกพันและยังให้ออกาสสนับสนุนส่งเสริมสร้างความเป็นผู้นำให้กับนักศึกษา นักศึกษารู้จักคิดวางแผน ลงมือทำงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ กิจกรรมทำให้นักศึกษารักคณะ รักสถาบัน จากข้อมูลกิจกรรมจึงเป็นปัจจัยทำให้นักศึกษามีความผูกพันต่อคณะ ผูกพันต่อ

รุ่นพี่ รักคณะ รักรุ่นพี่ แต่ในขณะเดียวกันไม่ว่าจะมีกิจกรรมหรือไม่มีกิจกรรม นักศึกษาก็มีความผูกพันต่ออาจารย์ ต่อเจ้าหน้าที่ ต่อรุ่นน้อง และต่อเพื่อน ซึ่ง จะเห็นได้ว่าคณะมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักศึกษา ทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมได้ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. กิจกรรมที่ทางคณะจัดขึ้นมีดังนี้ กิจกรรมวันปฐมนิเทศนักศึกษา พิธีไหว้ครู มหิตล วิชาการ วันเด็กแห่งชาติ ศิลปวัฒนธรรม ปาตี้ไอดิม เตรียม ความพร้อมก่อนจบ ปัจฉิมนิเทศนักศึกษา ฯลฯ

2. กิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นเอง โดยได้รับการสนับสนุน งบประมาณบางส่วนจากคณะ และบางกิจกรรมได้รับการสนับสนุนจากคณะ เกือบทั้งหมด รวมทั้งคณะได้อำนวยความสะดวกด้านสถานที่ และดูแลความปลอดภัยให้กับนักศึกษาอย่างเต็มที่ เช่น กิจกรรมวันแตกหน่อ รับประทานอาหาร ประชุมเชียร์/สอนน้องร้องเพลง น้องปี 1 ขอลายเส้นรุ่นพี่ วันเปิดสายรหัส ตั้งสมญานามน้องปี 1 พิธีแต่งโม งานแต่งค์พี่ กีฬา EN-สัมพันธ์ เ็นวายเกมส์ และงานบายเนียร์ ฯลฯ

ผลการวิจัยในส่วนของการเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน มีความผูกพัน ต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ และมีความผูกพันต่อรุ่นพี่แตกต่างกัน มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของพระมหาขวัญ ธิรมโน, (2553) ที่ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของวัดที่ส่งผลต่อศรัทธาของประชาชน ที่พบว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการโดยวัดอรุณราชวรารามนั้น ทำให้ชุมชนมีความเจริญมากขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม บทบาทด้านการพัฒนาของ วัดอรุณราชวรารามดังกล่าวมานั้น ทำให้คนในชุมชนเกิดความศรัทธาและ พร้อมจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของวัด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการวิจัยพบประเด็นหลักที่ส่งผลกระทบต่อความผูกพันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ดังนี้ ด้านความผูกพันต่ออาจารย์ในหัวข้อ “เมื่อมีปัญหาจะปรึกษา/นึกถึงอาจารย์เป็นคนแรกเป็นลำดับต้น ๆ” โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด ที่ระดับความผูกพันปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาเมื่อมีปัญหาจะไม่กล้าปรึกษาอาจารย์ อาจเพราะไม่คุ้นเคยสนิทสนมกันจึงทำให้เกิดช่องว่างความสัมพันธ์ระหว่างลูกศิษย์กับอาจารย์ จึงขอเสนอแนะว่าควรมีการพัฒนาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ทุกท่าน เพื่อลดช่องว่างระหว่างลูกศิษย์กับอาจารย์ ก็จะส่งผลให้เกิดความสนิทสนมคุ้นเคยและมีสัมพันธ์ภาพใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยคณะได้ปฏิบัติตามนโยบายแนวทางการจัดกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 ของมหาวิทยาลัยมหิดล คือ Excellence in outcome-based education for globally-competent graduates จึงเกิดเป็นแนวทางการปฏิบัติงานในระดับคณะดังที่เห็นในกิจกรรมต่าง ๆ ของงานวิจัยฉบับนี้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคต

2.1 ควรศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ในเรื่องปัจจัยที่มีผลกับความผูกพันต่ออาจารย์ต่อนักศึกษาในคณะโดยเฉพาะเจาะจงอย่างละเอียด

2.2 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาซึ่งจะไปสู่การเข้าใจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาอย่างแท้จริง

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการทำผลงานเพื่อพัฒนาของบุคลากรสายสนับสนุน (R2R) จากมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีงบประมาณ 2557

และผ่านการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการ จริยธรรมการวิจัยในคนของ มหาวิทยาลัยมหิดล รหัสโครงการที่ MU-IRB 2014/073.1006 ในการนี้ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ ดิลกวนิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณยา สุจริตกุล อาจารย์สัญญาชัย สุติพันธ์วิหาร อาจารย์วิภาวรรณ ตินนัง วัฒนะ อาจารย์ภัทรารุช พุสิงห์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ สิ้นเดชารักษ์ และ อาจารย์ ดร.วินิพพล มหาอาษา ผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ให้คำแนะนำเสนอแนะแนวทาง ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ภัคติกุล รองศาสตราจารย์ ดร.จำลอง อรุณเลิศอารีย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุคนธา ศิริ ดร.ชิษณุพงศ์ ประทุม และคุณเอมอร พิทยานน ที่ท่านให้ คำแนะนำทั้งทางด้านสถิติวิเคราะห์ ชี้แนะแนวทางให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือหลายสิ่งหลายอย่างและขอขอบคุณนักศึกษาที่ให้ความร่วมมือตอบ แบบสอบถามให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

23

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญ ธิรมโน. (2553). **วัดอรุณราชวราราม : บทบาทการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของวัดที่ส่งผลต่อศรัทธาของประชาชน.** มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชฎาภา ประเสริฐทรง และชนิกา เจริญจิตต์กุล. (2545). **ความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.** มหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ดลฤดี เพชรกว้าง และนันทิกา อนันต์ชัยพัธนา. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อ ความผูกพันของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนีพะเยา. สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข.**

- ศศิธร โจน์สงคราม. (2553) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศศิธร วงศ์ประเสริฐ. (2547). ความผูกพันต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ของ
นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร
จังหวัดสมุทรสาคร. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิวดี วีระสมวงศ์. (2553). ความผูกพันของนักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีต่อ
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ และภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรชร อินทองปาน และคณะ. (2551). การดำเนินงานและผลลัพธ์ของโครงการ
ผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ชายแดนภาคใต้.
สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determinining Sample Size
for Research Activities. Educational and Psychological
Measurement, 30 : 607-610.